

Beleidsplan 2023–2026

Bibliotheek UvA/HvA

In
dialoog

Het beleidsplan is in de periode van maart 2022 tot oktober 2022 stapsgewijs ontwikkeld. Eerst heeft het managementteam van de Bibliotheek UvA/HvA een analyse uitgevoerd, waarbij zes belangrijke thema's werden geïdentificeerd. Vervolgens zijn rond deze thema's werkgroepen gevormd, waarin in totaal 56 medewerkers hebben geparticipeerd. De bevindingen van deze werkgroepen zijn opgenomen in een concept beleidsplan. Dit concept is uitvoerig besproken met zestien vertegenwoordigers van zowel interne als externe belanghebbenden. Daarnaast vond er een knowledge café plaats, waar 74 bibliotheekmedewerkers aan deelnamen. Hun waardevolle inbreng is meegenomen in de definitieve versie van het beleidsplan.

Voor dit magazine is een beknopte versie van het beleidsplan gemaakt door de afdeling Communicatie van de Bibliotheek.

Deelnemers werkgroepen: Albert Wijnen, Angelique Prudon, Anne de Graaf, Bjorn Witlox, Charmian Fokkens, Demi van de Worp, Driek Heesakkers, Els van der Plas, Erik Bastiaanse, Erika Happe, Errol Graf, Esther Boeles, Esther ten Dolle, Esther Verloop, Gerdie Limonard, Gijs Rood, Harrie van der Meer, Heleen Alpol-Klaver, Henriette Reerink, Iris van der Knaap, Jaco Vos, Jaroen Kuiper, Janna Toebosch, Jörgen Moorlag, Josefiën Schuurman, Karin Beyering, Kasper Abcouwer, Katinka Holzhauer, Kitty Berteling, Marcel Ottenbros, Marloes van Wagtendonk, Matthieu Uittenbogaard, Max Haring, Michel Hommel, Milan Moheb, Nic Zoetelief, Niels Nanning, Noortje Willems, Pascal Braak, Paulien Bosch, Peter Brinkmann, Peter Klaver, Peter van Wonderen, Remco Verwaal, Rob van Riel, Robin van der Meer, Robin van Schijndel, Roomyla Choenni, Sarina Vergeer, Sjoerd Beelen, Sofia Piet, Sofie Rouw, Stefano Giani, Stijn van Rossem, Wilma Goossen en Youssef Achahbar.

Betrokken stakeholders: Nynke van Dijk (Decaan gezondheid HvA), Floor Frederiks (Bestuurssecretaris FNWI UvA), Erik van Ginkel (Directeur Rijksmuseum), Marieke de Goede (Decaan FGw UvA), Boy Menist (DSC UvA), Frank Zuijdam (Hoofd Academische Zaken UvA), Esther Verboon (Beleidsafdeling O&O HvA), Sander de Waal (de Waag), Carlos van Eck (Centrale Studenten Raad), Cees de Laat (UOC hoogleraar FNWI UvA), Machiel Keestra (Diversity Officer UvA), Paul Groth (DSC UvA), Jan Dijk (Directeur Bedrijfsvoering FdR UvA), Frans Oort (vice-decaan FMG UvA), Viviën Linger (ICTS HvA) en Erik Boels (Directeur Financiën UvA).

Procesbegeleiding: Maurits van der Graaf onder supervisie van Gerard Nijsten, Youssef Achahbar en Robin van Schijndel.

Inhoud

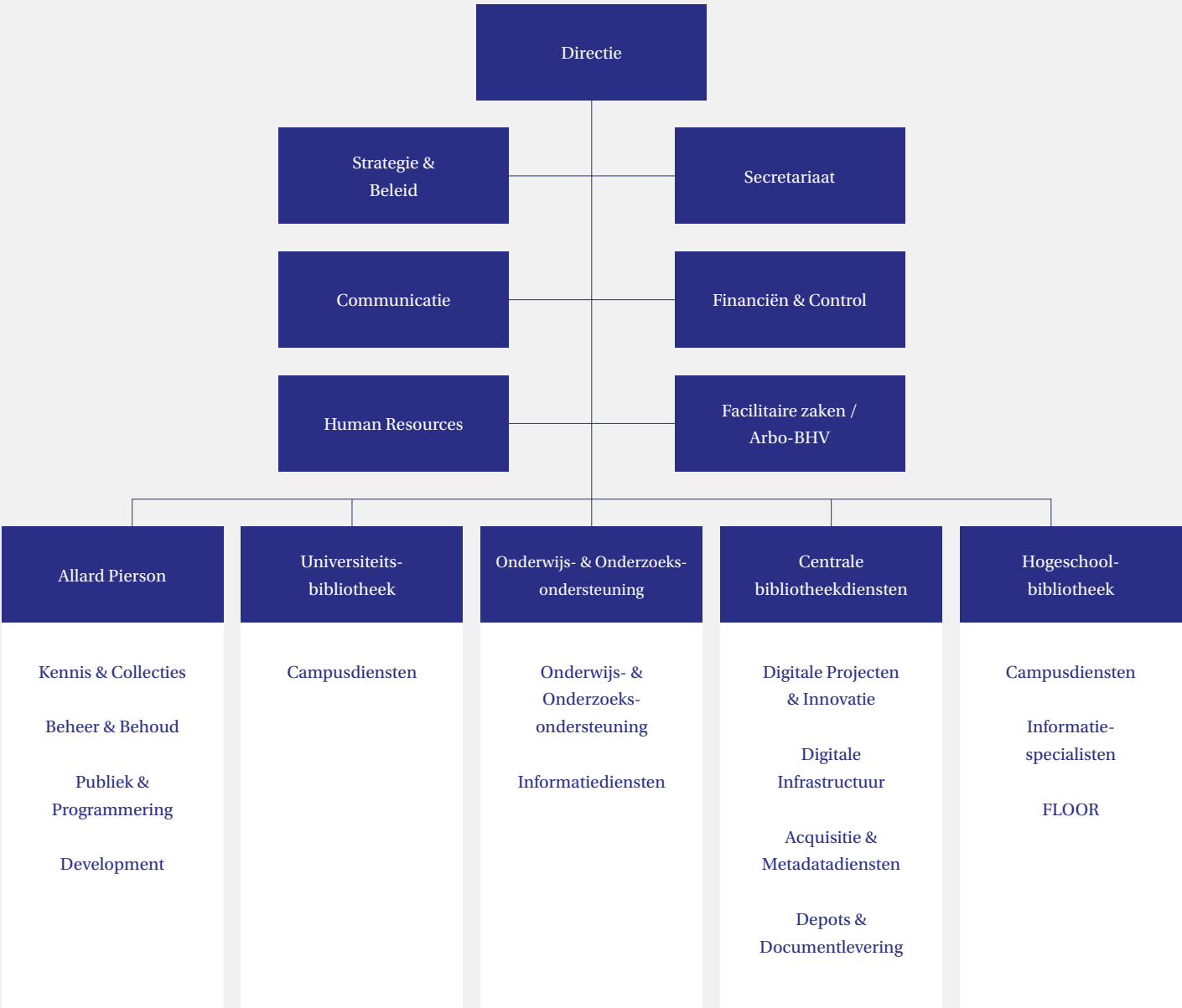
4	Missie & organogram
6	In dialoog
6	Strategische focus
7	Strategieën voor realisatie
8	Onderzoek
9	Onderwijs
10	Maatschappelijke waarde
11	Collecties
Z.O.Z.	Jaarverslag

Missie & organogram

De Bibliotheek UvA/HvA is een inspirerende en gastvrije studie-, onderzoeks- en ontmoetingsplek voor onderzoekers, docenten en studenten, offline en online. Wij verzamelen, bewaren, beheren én selecteren informatie uit het wereldwijde informatieaanbod, we bieden het platform voor studenten en onderzoekers om bronnen uit heden en verleden te delen en stellen deze informatie en bronnen beschikbaar voor een brede groep gebruikers. Wij geven onze gebruikers hulp op maat om in het uitgebreide aanbod van informatie de juiste bronnen te

vinden voor toepassing in onderwijs en onderzoek. Wij benutten daarbij onze unieke combinatie van bibliotheken en museum. Daarmee brengen wij kennis verder en helpen we de kwaliteit van het hoger onderwijs in Amsterdam te verbeteren.

De Bibliotheek UvA/HvA bestaat uit de onderdelen: de Universiteitsbibliotheek van de UvA, de Hogeschoolbibliotheek van de HvA, Onderwijs- en Onderzoeksondersteuning, Centrale Bibliotheekdiensten en het Allard Pierson.

Beleidsplan In dialoog

De Universiteit van Amsterdam (UvA) en de Hogeschool van Amsterdam (HvA) hebben als hogeronderwijsinstellingen in de afgelopen jaren grote veranderingen doorgemaakt als gevolg van de snelle ontwikkeling van het (datagedreven) onderzoek, toegenomen concurrentie om onderzoeksmiddelen, digitalisering in brede zin, internationalisering en toegenomen verantwoording aan de maatschappij (de maatschappelijke waarde). Studiesucces, studierendement, onderwijs- en onderzoekskwaliteit en (academische) ontwikkeling blijven centraal staan, evenals resultaten en zichtbaarheid van onderzoek, met name in interdisciplinaire domeinen, verbonden met grote maatschappelijke vraagstukken. Tegelijkertijd hebben studenten nieuwe en hogere verwachtingen over hun onderwijs en heeft internationalisering andere doelgroepen gecreëerd. In de instellingsplannen van beide instellingen nemen genoemde punten een belangrijke plaats in.

De strategische focus van de moederinstellingen heeft gevolgen voor de Bibliotheek UvA/HvA en haar positie. De Bibliotheek is binnen de instellingen een gewaardeerde dienstverlener met hoge scores van tevredenheid van gebruikers. Deze traditionele, onvoorwaardelijke erkenning van de centrale rol van de Bibliotheek en haar bijdrage aan de drie kerntaken van de universiteit en de hogeschool (onderzoek, onderwijs en maatschappelijke waarde) zal in de sterk digitaliserende omgeving opnieuw waargemaakt moeten worden. Wil de Bibliotheek hierin relevantie behouden, dan dient zij een duidelijke positie in te nemen en keuzes te maken.

De Bibliotheek heeft als academische dienstverlener én ‘knowledge hub’ een eigen rol te spelen en positie in te nemen, namelijk dicht bij het primaire proces. Dit vraagt om een herpositionering met stevige implicaties voor de strategie, de inbedding in de organisatie, de structuren, de partnerschappen en dus voor de identiteit van de Bibliotheek.

De directe nabijheid tot het primaire proces vraagt om intensieve samenwerking met faculteiten en interfacultaire initiatieven. Daarvoor is een dialoog nodig tussen onderzoekers en docenten enerzijds en medewerkers van de Bibliotheek anderzijds die zich niet beperkt tot de jaarlijkse gesprekken met directeuren bedrijfsvoering over de kosten, of tot de contacten van informatiespecialisten met specifieke eenheden of afdelingen binnen faculteiten. Bovendien bestaat de noodzaak om onze diensten en activiteiten dankzij een heldere structurering ‘leesbaar’ te maken voor onderzoekers, docenten, studenten en externe doelgroepen.

Onze diensten en activiteiten dienen geclusterd te worden tot overzichtelijke pakketten die via een eenduidige toegang de weg wijzen naar de gewenste ondersteuning, dienst of partnerschap.

Strategische focus

De strategische focus van ons beleidsplan ligt op drie belangrijke pijlers: Onderzoek, Onderwijs en Maatschappelijke waarde. Onze collecties komen terug in alle drie de pijlers. Samen vormen de pijlers de basis van onze inspanningen om te

voldoen aan de groeiende behoeften van onze gebruikers en om onze relevantie te behouden in een steeds digitaler wordende omgeving.

Onderzoek

Als inhoudelijke partner streven we ernaar hoogwaardige diensten te leveren die de kwaliteit van het onderzoek bevorderen. Onze focus ligt op het ondersteunen van onderzoekers in de transitie naar Open Science en het faciliteren van de dataficatie van onderzoek. *Meer informatie op pagina 8.*

Onderwijs

We zijn toegewijd aan het ontzorgen van docenten door hen te voorzien van trainingen op het gebied van informatie- en datavaardigheden, evenals het stimuleren van het gebruik van open leermiddelen. Onze dienstverlening aan studenten richt zich op het vergroten van hun betrokkenheid en studiesucces door het creëren van een ‘sticky campus’-effect op onze locaties. *Meer informatie op pagina 9.*

Maatschappelijke waarde

Door deel te nemen aan initiatieven zoals Humanities & Society en door onze bibliotheekcollecties en erfgoedcollecties toegankelijker te maken, dragen we bij aan de maatschappelijke waarde van de UvA en HvA. We streven ernaar een brug te slaan tussen wetenschap en samenleving. *Meer informatie op pagina 10.*

Collecties

De bibliotheek- en erfgoedcollecties vormen de basis van onze inspanningen. Ons collectiebeleid richt zich op het vergroten van de toegankelijkheid en relevantie van

de collecties voor onderwijs en onderzoek. We tonen de collecties via tentoonstellingen, presentaties, en via samenwerking met faculteiten. We zetten in op digitalisering en het inclusiever maken van metadata om de diversiteit en rijkdom van onze collecties te benadrukken. *Meer informatie op pagina 11.*

De Bibliotheek claimt een positie in het hart van de organisaties. De Bibliotheek zal een beweging moeten maken vanuit de huidige positie in de kolom bedrijfsvoering naar een plaats in de inhoudelijke

kolom. Het is aan de Bibliotheek om op alle fronten een proactieve rol te nemen in haar bijdrage aan de prioriteiten van de UvA en de HvA, die verder reikt dan de rol van dienstverlener. Een meer naar buitengerichte houding met nadruk op samenwerking met faculteiten en diensten én met de maatschappij is hierbij evident.

Strategieën voor realisatie

De essentie van dit beleidsplan ligt in onze nadrukkelijke focus op het afstemmen van de dienstverlening van de Bibliotheek op de behoeften van onderzoek en onderwijs,

en op het creëren van maatschappelijke meerwaarde voor zowel de UvA als de HvA. Gelet op de digitale transformatie en de beleidsspeerpunten die in dit plan zijn vastgesteld, is het van essentieel belang dat zowel onze organisatie als onze medewerkers zich verder ontwikkelen. Dit betekent dat we onze beleidsintenties moeten prioriteren en omzetten in concrete acties in onze jaarplannen, en dat we strategische plannen voor personeelsbeleid en communicatie moeten opstellen.

Op strategisch niveau onderscheiden we vier belangrijke aandachtspunten:

- Afstemming op het primaire proces van onderzoek en onderwijs:
 - We zullen dit bereiken door voortdurend in gesprek te blijven met onze belangrijkste belanghebbenden via relatiemanagement.
 - Gebruikersonderzoek zal een integraal onderdeel zijn van de ontwikkeling van nieuwe diensten.
 - We zullen ons dichter bij het onderzoek en onderwijs positioneren als een academische dienstverlener én knowledge hub.
 - Wat betreft de digitale transformatie, zullen we ons aansluiten bij de digitale agenda's van zowel de UvA als de HvA en deelnemen aan relevante projecten.
- Verbetering van de zichtbaarheid, herkenbaarheid en toegankelijkheid van bibliotheekdiensten door middel van submerken.
- Verhoging van de effectiviteit door een grotere inzet van data (datagestuurd werken).
- Het versterken van onze medewerkers door middel van een personeelsbeleid dat gericht is op samenwerking, competentieontwikkeling voor de digitale transitie, aandacht voor diversiteit, inclusie, vergrijzing en duurzame inzetbaarheid en het aantrekken van talent op de arbeidsmarkt.

Wat?

Onderzoek

Bijdragen aan de onderzoekskwaliteit: hoogwaardige dienstverlening in dialoog met de onderzoekers
Support datafication onderzoek en Open Science als inhoudelijke partner

Onderwijs

Docenten ontzorgen: trainingen informatie- en datavaardigheden & Open Leermiddelen; Samenwerking TLC
Studenten: studierendement door 'sticky campus'-effect bibliotheeklocaties

Maatschappelijke waarde

Verhogen maatschappelijke bereik
Allard Pierson, FLOOR en programmering Universiteitskwartier

Collecties

Bibliotheekcollecties: meer vraaggestuurd, diverser
Erfgoedcollecties: toegankelijkheid verhogen door digitalisering: collectievorming focussen

Inclusieve metadata

Hoe?

Bibliotheek dichter op primaire proces positioneren

Vindbaarheid bibliotheekdiensten verhogen door drie submerken

Effectiever werken door datagestuurd werken

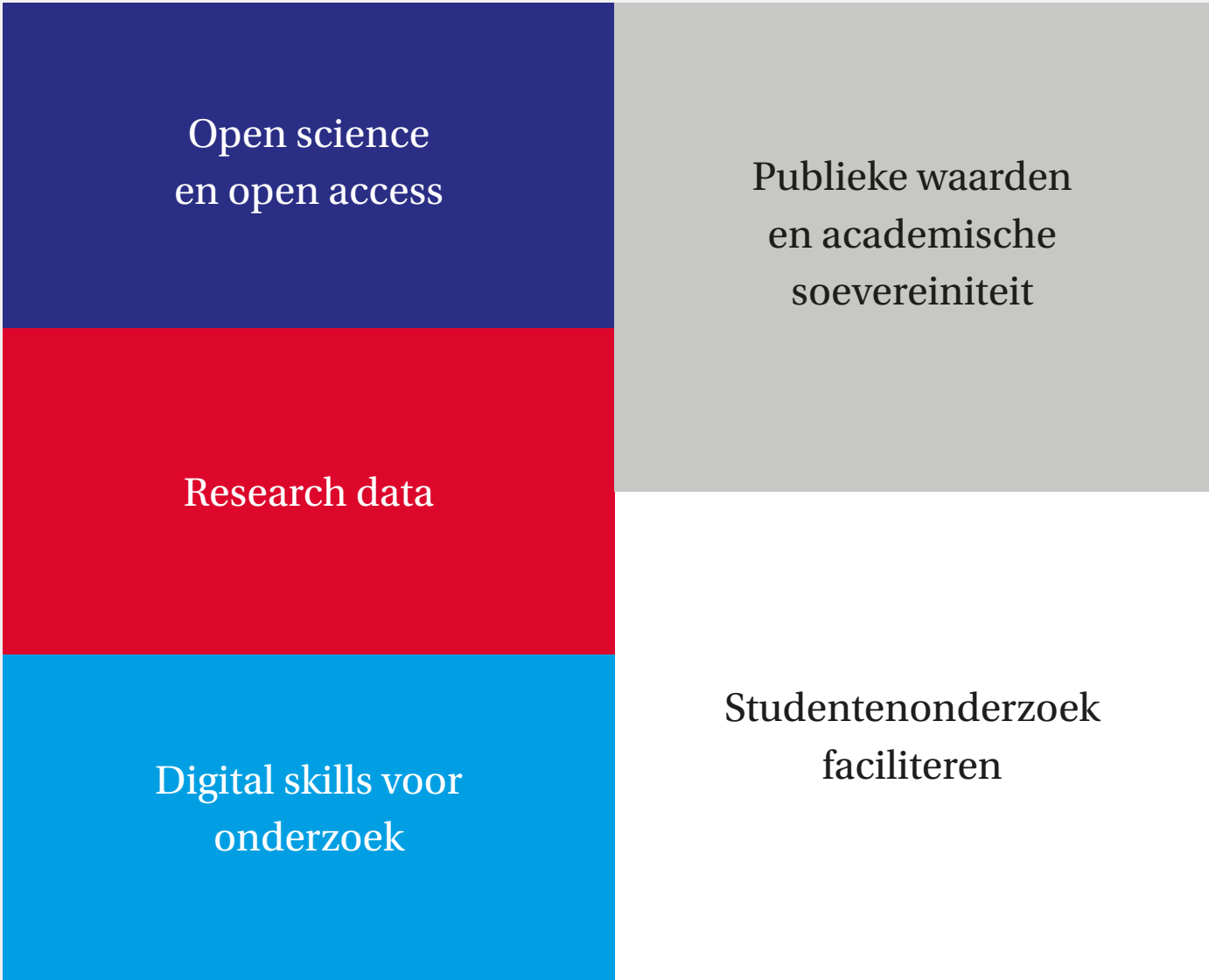
Medewerkers empoweren: competentieontwikkeling, diversiteit & inclusie

Onderzoek

De hoofddoelstelling van het beleid van de Bibliotheek is om bij te dragen aan de kwaliteit van het onderzoek door hoogwaardige dienstverlening, die tot stand komt in dialoog met de onderzoekers en in samenwerking met faculteiten en andere diensten. De Bibliotheek is hierin inhoudelijk partner van het onderzoek en neemt daarbij een verbindende en adviserende rol in.

De dienstverlening is erop gericht om onderzoekers te ondersteunen bij de grote transities waar het wetenschappelijk en praktijkgericht onderzoek voor staat: de digitale transitie, de transitie naar Open Science en de dataficatie van het onderzoek. Daartoe bouwen we onze diensten rond Research Data Management verder uit, nemen we verdere initiatieven om 100 procent Open Access en FAIR research data te realiseren, cocreëren we trainingen voor digital skills voor onderzoek en stimuleren we het onderzoek naar onze erfgoedcollecties. We sluiten bij dit alles zoveel mogelijk aan bij research communities en op de nationale en internationale context. Onze dienstverlening voor onderzoekers wordt gebundeld en bereikbaar gemaakt via een herkenbaar en toegankelijk label: het Data Science Centre.

Focusgebieden

Onderwijs

De hoofddoelstelling van het beleid van de Bibliotheek is om docenten te ontzorgen, een gevarieerd aanbod aan vaardighedenonderwijs te leveren en bij te dragen aan het studierendement. Docenten worden ontzorgd door het aanbod van trainingen en cursussen op het gebied van informatie-, data- en digitale vaardigheden en support bij het gebruik van open leermiddelen. De dienstverlening van de Bibliotheek voor docenten wordt verder ontwikkeld in nauwe samenwerking met het centrale Teaching and Learning Centre (TLC) in afstemming met de DLO-innovatiepartners van de HvA. In de komende periode zal bundeling van diensten met het centrale TLC worden onderzocht en zo mogelijk worden gerealiseerd.

Daarnaast draagt de Bibliotheek bij aan het verhogen van student-engagement door het vergroten van de inhoudelijke aantrekkelijkheid van haar fysieke bibliotheeklocaties (het 'sticky campus'-effect) en door de digitale pendant van de fysieke bibliotheek genaamd Online Study Space. De Bibliotheek zet daar naast een platform voor studenten op dat één plek biedt voor alle extracurriculaire trainingen voor studenten op het gebied van digitale competenties onder de titel Studium Digitale.

De zichtbaarheid en het gebruik van de erfgoedcollecties van het Allard Pierson worden verbeterd zowel door bezoek aan het Allard Pierson, als door het beschikbaar stellen van de collectie-data, als door het opnemen van erfgoedonderwerpen in het curriculum van opleidingen.

Focusgebieden

Maatschappelijke waarde

De hoofddoelstelling van het beleid is om zijn bijdrage aan de maatschappelijke waarde van UvA en HvA te intensiveren door het maatschappelijk bereik van de Bibliotheek te verhogen. Faculteiten in beide instellingen hebben talloze initiatieven genomen om de verbinding met de samenleving gestalte te geven: cocreatieprojecten (met name bij de HvA), labs, startups, et cetera. De Bibliotheek ondersteunt en participeert daar waar initiatieven raken aan haar expertise, haar collecties, haar netwerken en haar faciliteiten. Dit doen we door het volgende: het Allard Pierson positioneert de wetenschap midden in de maatschappij en versterkt haar brugfunctie tussen wetenschap en samenleving met de ambitie om het

aantal bezoekers aan en gebruikers van haar omvangrijke en bijzondere erfgoedcollectie verder te vergroten. Daarnaast verzorgt Allard Pierson citizen science-projecten, waarin burgers participeren in het ontwikkelen van digitale ontsluitingstools en in het delen van kennis en ervaringen bij wetenschappelijk onderzoek naar erfgoed.

Het Universiteitskwartier – met het Allard Pierson en de in 2025 te betrekken nieuwe Universiteitsbibliotheek – vormt een bijzondere locatie in de binnenstad, waarin programmering de UvA een gezicht geeft naar buiten en zorgt voor diepgang, inhoud en reflectie op onderwijs en onderzoek. De Bibliotheek zal samen met andere partijen gelieerd aan de UvA

daartoe een samenhangend outreach-aanbod ontwikkelen.

FLOOR is het culturele platform van de HvA voor kennisverspreiding intern en extern. Via zijn programmering zal FLOOR een brugfunctie vervullen tussen studenten, medewerkers, en gasten van buiten. FLOOR heeft een fysieke plek midden op de Amstelcampus en breidt de komende jaren haar aanwezigheid op de andere HvA-campussen uit.

Tenslotte: in het verlengde van haar kerntaken ambieert de Bibliotheek een rol op te pakken in het bevorderen van de doelstellingen van de UvA en HvA met betrekking tot een leven lang leren.

Focusgebieden

Collecties

Onze bibliotheek- en erfgoedcollecties zijn relevant voor de drie kerntaken van de UvA en HvA. Een doelstelling van het collectiebeleid is om de toegankelijkheid van de collecties te verhogen voor gebruikers met diverse achtergronden. Voor wat betreft de bibliotheekcollecties willen we stappen zetten om de collectievorming meer focus te geven en te sturen op de vraag vanuit de faculteiten. Tegelijkertijd is er aandacht voor de opbouw van een diverse en inclusieve collectie door

bijvoorbeeld publicaties aan te schaffen van ondervertegenwoordigde groepen.

De toegankelijkheid van de erfgoedcollecties wordt verhoogd door vernieuwing van de infrastructuur en een daarmee gepaard gaande voortgaande digitalisering, waardoor een groter bereik voor onderzoek, onderwijs én het brede publiek gerealiseerd wordt. Tevens wordt een omvangrijk herkomstonderzoek van archeologische objecten uitgevoerd. De toegankelijkheid van onze bibliotheek-

en erfgoedcollecties wordt mede bepaald door de metadata – we gaan deze verder verbeteren, verrijken en herijken met het oog op diversiteit en inclusie onder de noemer ‘dekoloniseren’.

Tenslotte is er aandacht voor het collectiebeheer: het bewaarbeleid van de fysieke bibliotheekcollecties wordt aangescherpt en het verzamelbeleid voor erfgoedcollecties wordt verbeterd.

Focusgebieden

